

Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich

Tłumaczenie tej strony zostało wygenerowane za pomocą tłumaczenia maszynowego [Link]. Tłumaczenia maszynowe mogą zawierać błędy potencjalnie zmniejszające zrozumiałość i dokładność; Rzecznik Praw Obywatelskich nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek rozbieżności. Aby uzyskać najbardziej wiarygodne informacje i pewność prawną, należy zapoznać się z następującymi informacjami wersja źródłowa na angielski, do której odnośnik znajduje się powyżej. Więcej informacji można znaleźć w naszej [polityce językowej i tłumaczeniowej](#) [Link].

Decyzja w sprawie 735/2017/MDC w sprawie zaangażowania Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) w procesie decyzyjnym dotyczącym dopuszczalności wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonych w greckich hotspotach, w szczególności braków w rozmowach w sprawie dopuszczalności przesłuchań

Decyzja

Sprawa 735/2017/MDC - Otwarta 13/07/2017 - Decyzja z 05/07/2018 - Instytucja, której sprawa dotyczy Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (Dalsze prowadzenie postępowania uznano za nieuzasadnione) |

Skargę w tej sprawie złożyła niemiecka organizacja pozarządowa, Europejskie Centrum Praw Konstytucyjnych i Praw Człowieka. Twierdzi, że (i) Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) działa poza jego mandatem wynikającym z prawa Unii, skutecznie podejmując decyzję w sprawie dopuszczalności wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonych przez migrantów w ramach „przesłuchań dopuszczalności” przeprowadzanych w „hotspotach” [1] na wyspach greckich; oraz (ii) przeprowadzając takie rozmowy, EASO nie przestrzega postanowień Karty praw podstawowych (art. 41) dotyczących „prawa do bycia wysłuchanym”, a także własnych wytycznych EASO.

Rzecznik Praw Obywatelskich zbadał te twierdzenia. Rzecznik zgadza się, że skarga ta budzi poważne obawy co do stopnia zaangażowania personelu EASO w rozpatrywanie wniosków o udzielenie azylu w greckich hotspotach oraz co do jakości i uczciwości proceduralnej w przeprowadzaniu przesłuchań w sprawie dopuszczalności. Niemniej jednak z powodów przedstawionych w decyzji Rzecznik uznała, że dalsze dochodzenia w sprawach poruszonych w skardze nie są uzasadnione i w związku z tym zamknęła dochodzenie. Głównym powodem decyzji Rzecznika jest to, że odpowiedzialność za decyzje w sprawie indywidualnych wniosków o udzielenie azylu spoczywa na władzach greckich.

Kontekst skargi

1. W marcu 2017 r. Europejskie Centrum Praw Konstytucyjnych i Praw Człowieka (ECCHR, zwane dalej „skarżącym”), niemiecka organizacja pozarządowa, skontaktowało się z Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), wyrażając obawy dotyczące udziału EASO w przesłuchaniach dopuszczalności osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w „hotspotach” w Grecji, od czasu wejścia w życie (znanego jako) oświadczenia UE-Turcja [2] .

2. Wszyscy migranci przybywający na greckie wyspy przez Turcję mogą ubiegać się o azyl. Greckie służby azylowe (zwane dalej „GAS”) są odpowiedzialne za ocenę dopuszczalności ich roszczeń. Gaz jest wspierany przez EASO. Plan operacyjny EASO dotyczący hotspotu dla Grecji, podpisany między EASO a władzami greckimi (poprawka 2) w dniu 1 kwietnia 2016 r., przewiduje, że EASO powinien przeprowadzać rozmowy w sprawie dopuszczalności, zalecać decyzje i powiadamiać wnioskodawców.

3. Zgodnie z art. 2 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 439/2010 ustanawiającego EASO [3] (zwanego dalej „rozporządzeniem ustanawiającym EASO”) „[EASO] *nie ma uprawnień w odniesieniu do podejmowania decyzji przez organy azylowe państw członkowskich w sprawie indywidualnych wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej*” [4] . Ponadto art. 10 rozporządzenia ustanawiającego EASO stanowi:

„ Na wniosek zainteresowanych państw członkowskich Urząd koordynuje działania mające na celu wspieranie państw członkowskich znajdujących się pod szczególną presją na ich systemy azylowe i systemy przyjmowania, w tym koordynuje:

działania mające na celu pomoc państwom członkowskim znajdującym się pod szczególną presją w celu ułatwienia wstępnej analizy wniosków o udzielenie azylu rozpatrywanych przez właściwe organy krajowe; ... ” [5] .

4. W piśmie skierowanym do EASO skarżący zwrócił się o opinię EASO w szczególności w dwóch kwestiach. Po pierwsze, skarżący podniósł, że udział EASO w procesie decyzyjnym w sprawie wniosków o udzielenie azylu wykracza poza jego uprawnienia prawne wynikające z prawa Unii. Po drugie, skarżący uznał, że przeprowadzając rozmowy w hotspotach na wyspach greckich w celu ustalenia dopuszczalności wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, EASO nie zapewnia sprawiedliwego i właściwego indywidualnego wysłuchania w sprawie dopuszczalności wniosków o udzielenie azylu.

5. W kwietniu 2017 r. EASO odpowiedziało skarżącemu. Odmówiła udziału w procesie decyzyjnym w sprawie wniosków o udzielenie azylu. EASO stwierdził, że prowadzi rozmowy

kwalifikacyjne i „przygotowuje opinie” [6] , co jest prawnie upoważnione na podstawie (i) specjalnego planu operacyjnego podpisanego na wniosek Grecji między Grecją a EASO, (ii) standardowych procedur operacyjnych opracowanych wspólnie przez GAS i EASO oraz (iii) greckiego prawa.

6. Ponadto EASO argumentował, że podjął następujące środki w celu „wspierania jakości ” wywiadów: i) wybierani są kompetentni eksperci; II) są one zapewniane przez EASO coachingiem i szkoleniem; III) są nadzorowane przez liderów zespołu „ z większym doświadczeniem ”; oraz (iv) w sierpniu 2016 r. EASO zaczął wdrażać proces oceny jakości obejmujący próbę wywiadów, a opinie i wyciągnięte wnioski znajdują odzwierciedlenie w wytycznych. Ponadto EASO stwierdził, że oddelegowuje do hotspotów ekspertów ds. podatności na zagrożenia. Eksperci przeprowadzający wywiady muszą przekazać sprawę ekspertowi ds. luk w zabezpieczeniach, jeśli podczas rozmowy wykryta zostanie jakakolwiek podatność.

7. Ponieważ skarżący nie był zadowolony z odpowiedzi EASO, złożył skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Dochodzenie

8. Rzecznik Praw Obywatelskich wszczął dochodzenie w sprawie następujących aspektów skargi:

1) EASO działa poza swoim mandatem wynikającym z prawa UE, skutecznie podejmując decyzję w sprawie dopuszczalności wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w kontekście „przesłuchań dopuszczalności”, które przeprowadza;

2) Przy przeprowadzaniu wywiadów w hotspotach na wyspach greckich EASO nie przestrzega postanowień Karty praw podstawowych (art. 41) dotyczących „prawa do bycia wysłuchanym” oraz własnych wytycznych EASO (wytycznych EASO) [7] .

Rzecznik zwrócił się do EASO o przesłanie jej kopii *uwag końcowych* ze wszystkich 19 wywiadów, na których opierała się skarga, oraz zapisów wszystkich przesłuchań dotyczących dopuszczalności przeprowadzonych w maju 2017 r. i ich *uwag końcowych* [8] .

9. W toku dochodzenia Rzecznik otrzymał odpowiedź EASO w sprawie skargi, a następnie uwagi skarżącego w odpowiedzi na odpowiedź EASO.

Udział EASO w przesłuchaniach w sprawie dopuszczalności osób ubiegających się o ochronę międzynarodową

Argumenty przedstawione Rzecznikowi Praw Obywatelskich

10. Skarżący twierdził, że zgodnie z mającym zastosowanie prawem UE [9] to państwa członkowskie UE, a nie EASO, są uprawnione do podejmowania decyzji w sprawie dopuszczalności wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. Skarżący twierdził jednak, że w praktyce EASO decyduje o dopuszczalności wniosków w ramach „przesłuchań dopuszczalności” przeprowadzanych w Grecji. Według skarżącego końcowe uwagi EASO, *sporządzone po* przesłuchaniu w sprawie dopuszczalności, wyglądają raczej jak decyzje, a nie zalecenia dla właściwego organu. Ponadto, ponieważ podczas przesłuchań nie ma przedstawiciela właściwego greckiego organu ds. azylu, a transkrypcje rozmów istnieją tylko w języku angielskim, *uwagi końcowe* wydają się mieć większe znaczenie niż przewidziano w mających zastosowanie przepisach (takich jak „plan operacyjny EASO Hotspot dla Grecji”, poprawka 2).

11. Skarżący twierdził, że EASO powinien zawiesić swój udział, jak opisano powyżej, w rozmowach dotyczących dopuszczalności.

12. W swojej odpowiedzi EASO przedstawił obowiązujące ramy prawne [10] . Następnie odniósł się do kwestii podniesionych w skardze. EASO stwierdził, że wsparcie udzielane przez jego personel GAS nie obejmuje wykonywania zadań związanych z wykonywaniem władzy publicznej. W związku z tym jej pracownicy nie mają uprawnień do decydowania o dopuszczalności wniosków indywidualnych [11] . Decyzje podejmowane są wyłącznie przez GAS.

13. EASO stwierdził, że opracował, wspólnie z GAS, standardowe procedury operacyjne („SPO” [12]) oraz wzory do stenogramu rozmowy kwalifikacyjnej i opinii eksperta EASO. Według EASO dokumenty te określają parametry wsparcia udzielanego przez ekspertów EASO, w tym przy ocenie dopuszczalności wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. EASO uzasadnił brak przedstawicieli GAS podczas rozmów, odnosząc się do „efektywności czasu i wysiłku”. Dodała ona, że GAS nigdy nie stwierdził, że fakt, iż transkrypcja wywiadu i opinia przygotowana przez ekspertów EASO są sporządzone w języku angielskim, stanowi przeszkodę w podejmowaniu decyzji w sprawie dopuszczalności.

14. Według EASO (niewiążąca) uzasadniona opinia eksperta EASO przedstawia istotne czynniki wspierające decydenta ds. GAS. Obejmuje on sekcje podobne do tych, których oczekuje się od decyzji na piśmie w celu zapewnienia, aby (*i*) zebrano wystarczające informacje, aby pomóc GAS w podjęciu uzasadnionej decyzji, oraz (*ii*) opinia eksperta EASO jest wystarczająco uzasadniona. EASO dodał, że ponieważ skarżący przeprowadził swoją analizę, wzory opinii i wywiadów są stale ulepszone.

15. W odniesieniu do oceny podatności EASO stwierdził, że eksperci otrzymują wskazówki dotyczące kwestii, które muszą zbadać w rozmowie kwalifikacyjnej w odniesieniu do potencjalnej podatności (względy podatności mogą wynikać z konkretnych pytań skierowanych do wnioskodawcy, wniosków wnioskodawcy lub uwag eksperta). Odniesiono się również do „

Wytycznych dotyczących podatności na zagrożenia dla ekspertów EASO” oraz do wsparcia udzielanego przez ekspertów EASO w dziedzinie podatności na zagrożenia. EASO dodał, że zgodnie ze zmienionym wzorem opinii, oczekuje się, że ekspert EASO przedstawi odpowiednie szczegóły we wszystkich przypadkach, w których zbadano podatność na zagrożenia, w tym w przypadkach, w których sprawa nie została przekazana ekspertowi w zakresie podatności na zagrożenia.

16. EASO stwierdził, że zgodnie z sekcją 5.3.1 SPO konsultuje się ze specjalistą ds. podatności na zagrożenia „*jak tylko pojawi się wskaźnik podatności na zagrożenia lub wniosek*”.

17. EASO stwierdził również, że zgodnie z sekcją 6 SPO „*współpraca [służby azylowej] z EASO, biorąc pod uwagę transkrypcję wywiadu, opinię rozmówcy EASO/tymczasowego pracownika spraw, wszelkie przedłożone dokumenty i dostępne informacje, wydaje decyzję*”. Ponadto EASO argumentował, że SPO zawierają jasne zasady dotyczące procesu, który ma zastosowanie w każdym przypadku, w którym decydent GAS nie zgadza się z opinią eksperta EASO. Obejmuje to możliwość przeprowadzenia dodatkowych wywiadów lub wydania decyzji, która różni się od opinii ekspertów EASO.

18. EASO podkreślił, że pomagając GAS w badaniu dopuszczalności wniosku lub w ocenie potrzeb w zakresie ochrony wnioskodawcy, eksperci EASO zapewniają GAS wsparcie techniczne i operacyjne. Wsparcie to ogranicza się do wydania opinii, która mogłaby ułatwić analizę rozpatrywanego wniosku o udzielenie azylu, jak przewidziano w art. 10 rozporządzenia ustanawiającego EASO, ale która nie jest wiążąca dla GAS, ponieważ decyzja o udzieleniu lub odmowie ochrony międzynarodowej należy do wyłącznego organu państwa członkowskiego.

19. W odpowiedzi na pytania Rzecznika EASO stwierdził, że w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 4 sierpnia 2017 r. oddelegował 31 ekspertów w hotspotach w Grecji (oraz łącznie 300 ekspertów do przeprowadzenia rozmów o udzielenie azylu). Dodała, że eksperci ds. podatności są mianowani przez państwa członkowskie. Starannie sprawdzane są *programy nauczania* zawodowego kandydatów, a w szczególności odpowiednie szkolenie zawodowe i wcześniejsze doświadczenie zawodowe związane z identyfikacją, wykrywaniem i odsyłaniem osób należących do grup szczególnie wrażliwych. Oddelegowani eksperci podatni na zagrożenia to pracownicy spraw imigracyjnych lub azylowych, którzy wykonali podobne zadania w swojej administracji krajowej [13] .

20. W odniesieniu do „procesu oceny jakości” EASO stwierdził, że nie ma konkretnych kryteriów wyboru spraw, ale że wybrał on sprawy, które dotyczą różnych kwestii i pochodzą co najmniej z 2 lub 3 hotspotów. EASO stwierdził, że niektóre zidentyfikowane luki związane są ze stosowaniem różnych norm przez ekspertów krajowych i że zostały one rozwiązane w drodze szkoleń, przeglądu jakości i wytycznych.

21. Wreszcie, w odniesieniu do szkoleń, które eksperci otrzymują przed rozpoczęciem rozmów kwalifikacyjnych, EASO podkreślił, że oddelegowani eksperci regularnie przechodzą szkolenie operacyjne oraz że każda sesja szkoleniowa trwa dwa i pół dnia [14] .

22. W swoich uwagach dotyczących odpowiedzi EASO [15] skarżący wskazał, że w przypadku tych wnioskodawców objętych procedurą dopuszczalności procedura ta jest warunkiem wstępnym dostępu do greckiej procedury azylowej (tj. do oceny ich wniosków co do istoty) [16]. Decyzja o niedopuszczalności będzie stanowić podstawę powrotu wnioskodawcy do Turcji. W skrócie, skarżący twierdził, że „*wydaje się, że EASO błędnie rozumie zarówno swój ograniczony mandat na mocy prawa UE, jak i zakres skargi*”.

23. Skarżący twierdził, że rozmieszczenie i działania EASO w greckich hotspotach, a także jego zaangażowanie w przeprowadzanie przesłuchań dotyczących dopuszczalności, nie wchodzi w zakres i ramy rozporządzenia ustanawiającego EASO [17] z następujących powodów.

24. Skarżący twierdził, że ograniczony zakres uprawnień EASO na mocy prawa UE wyraźnie wyklucza jego udział we wspólnym rozpatrywaniu wniosków o azyl w greckich hotspotach. Przeprowadzając rozmowy w sprawie dopuszczalności, EASO wywiera co najmniej znaczący wpływ i pośrednie uprawnienia w odniesieniu do decyzji, która powinna zostać podjęta przez władze greckie. Jest to wyraźnie sprzeczne z art. 2 ust. 6 rozporządzenia ustanawiającego EASO [18]. Ponadto skarżący twierdził, że ramy prawne nie przewidują żadnego bezpośredniego zaangażowania EASO jako jedyne go organu odpowiedzialnego za kluczowy etap wniosku o udzielenie azylu: wywiad [19]. Zdaniem skarżącego EASO przekracza granice prawne wyraźnie określone w rozporządzeniu ustanawiającym [20].

25. Według skarżącego procesy opisane w SPO (w jaki sposób EASO powinien przeprowadzić rozmowę, wypełnić transkrypcję wywiadu, zbadać przyczyny ewentualnych zwolnień z procedur granicznych i sporządzić opinię na temat dopuszczalności wniosku) jasno określają, w jakim stopniu osoby przeprowadzające wywiady EASO poprzez przeprowadzanie przesłuchań w sprawie dopuszczalności wpływają na podejmowane decyzje. Skarżący zauważył, na podstawie analizy szablonu transkrypcji wywiadu, że wiele potencjalnych pytań następczych to klauzule „jeśli-”, co oznacza, że zostaną one poproszone tylko wtedy, gdy rozmówca EASO zdecyduje o tym na podstawie oceny poprzedniej odpowiedzi na poprzednie pytanie. WE wzorze wspomniano również, że rozmówca EASO musi dostosować pytania do odpowiedzi wnioskodawcy. Rozmówca EASO zapisuje odpowiedzi skarżącej w transkrypcji, co zazwyczaj jest jedynym zapisem rozmowy, która ma zostać przekazana do GAS.

26. Skarżący stwierdził, że w opinii sporządzonej przez eksperta EASO, której główne elementy przedstawiono we wzorze uwag końcowych, prowadzący wywiad z EASO przedstawia uzasadnione zalecenie dotyczące stosowania koncepcji „bezpiecznego państwa trzeciego” lub „pierwszego kraju azylu” [21]. Według skarżącego EASO przyznał, że ma wpływ na decyzje GAS, stwierdzając w swojej odpowiedzi skierowanej do Rzecznika Praw Obywatelskich, że „*wzorzec opinii nadal zawiera odpowiednie elementy decyzji*”.

27. Skarżący kładzie nacisk na (przynajmniej pośrednie) uprawnienia decyzyjne EASO podczas ocen narażenia [22]. Stwierdził, że pomimo znaczenia takich ocen (ponieważ uznanie podatności na zagrożenia prowadzi do wyłączenia z procedury granicznej), badanie podatności nie jest obowiązkową częścią procedury dopuszczalności, lecz zależy od oceny przeprowadzonej przez rozmówcę EASO. SPO stanowią po prostu, że jeżeli w trakcie

przesłuchania rozmówca stwierdzi, że „rozsądnie możliwe” [23], że wnioskodawca jest osobą wymagającą szczególnego traktowania, powinien zadawać pytania związane z podatnością na zagrożenia, przerwać rozmowę kwalifikacyjną i wypełnić sprawozdanie względne.

28. Według skarżącego fakultatywny charakter ocen podatności na zagrożenia znajduje potwierdzenie w transkrypcjach wywiadu. Początkowo szablony nie zawierały żadnych instrukcji dotyczących luk w zabezpieczeniach. Późniejsze szablony wskazują, że pytania dotyczące podatności należy zadać tylko „w stosownych przypadkach”. WE wzorach poinstruowano również osoby przeprowadzające wywiady EASO, aby zastosowały „rozsądnie możliwy” test dotyczący podatności na zagrożenia w celu podjęcia decyzji o skierowaniu sprawy do eksperta w zakresie podatności EASO. Zdaniem skarżącego decyzja rozmówcy o odstępieniu od skierowania sprawy jest równoznaczna z podejmowaniem decyzji, ponieważ wiąże się z dorozumianą negatywną decyzją w sprawie podatności na zagrożenia.

29. Skarżący stwierdził, że w przypadku potencjalnej podatności na zagrożenia standardową procedurą jest przeprowadzenie wewnętrznych konsultacji między rozmówcą EASO a ekspertem EASO w zakresie podatności na zagrożenia. Wczesne wersje SPO (w tym od lipca 2016 r.) nie zawierały jednak żadnych precyzyjnych wskazówek dotyczących sposobu przeprowadzenia wewnętrznych konsultacji. Ostatnie SPO zawierają bardziej precyzyjne wytyczne opisujące scenariusz, w którym dokonuje się odesłania. Jednak zdaniem skarżącego „*wyduje się, że nie zostanie złożony wniosek, jeżeli rozmówca EASO nie potwierdzi, że istnieją wystarczające informacje na temat podatności na zagrożenia. Oznacza to korzystanie z uprawnień dyskrecyjnych w celu wykluczenia podatności na zagrożenia na tym etapie.*”

30. Co istotne, zdaniem skarżącego ekspert EASO (który twierdzi, że w większości przypadków nie przeprowadza przesłuchania, ale wyciąga wnioski na podstawie akt wnioskodawcy) decyduje, czy dokonać pozytywnego lub negatywnego ustalenia dotyczącego podatności na zagrożenia w wyniku oceny podatności na zagrożenia. W SPO stwierdza się, że „*[w] tym przypadku wnioskodawca nie został uznany za podatny na zagrożenia, sprawa zostaje zwrócona*” ekspertowi EASO, a rozmowa odbywa się w związku z tym. Skarżący twierdził, że SPO nie wymaga, w przypadku stwierdzenia negatywnego, aby załącznik II (sprawozdanie z oceny narażenia), zawierający uzasadnienie tego wniosku, został zawarty w aktach wnioskodawcy (w przeciwieństwie do instrukcji w przypadku pozytywnego ustalenia). Gdyby system ten nie został uwzględniony, system GAS byłby pozbawiony tych informacji na temat potencjalnej podatności na zagrożenia i nie byłby w stanie ich w ogóle ocenić. Może to prowadzić do sytuacji, w których GAS nie wykorzystuje w praktyce teoretycznej możliwości przeprowadzenia kolejnego wywiadu lub podjęcia decyzji sprzecznej z zaleceniem EASO.

31. Wreszcie skarżący argumentował, że udział EASO w procesie dopuszczalności nie opiera się na planach operacyjnych, które powstały w następstwie wniosku złożonego przez Grecję [24], lecz na planach operacyjnych, które zostały opracowane w celu wykonania decyzji Rady Europejskiej. Skarżący twierdził, że rozmieszczenie EASO na podstawie decyzji Rady Europejskiej nie jest przewidziane w rozporządzeniu w sprawie EASO. Dodała, że plan operacyjny EASO z września 2015 r. opierał się raczej na decyzji Rady Europejskiej podjętej na podstawie art. 78 ust. 3 TFUE, a nie na wniosku Grecji. Rola EASO została dodatkowo

rozszerzona o przeprowadzanie przesłuchań w sprawie dopuszczalności poprzez zmianę, która odnosiła się wyłącznie do „wspólnego planu działania UE-Turcja”. W specjalnym planie operacyjnym EASO dla Grecji z grudnia 2016 r. znajduje się po prostu odniesienie do oświadczenia UE-Turcja w odniesieniu do przeprowadzania przez EASO przesłuchań w sprawie dopuszczalności. Zdaniem skarżącego z brzmienia art. 13 ust. 2 rozporządzenia ustanawiającego EASO wynika, że każdy plan operacyjny musi wynikać z konkretnego wniosku państwa członkowskiego.

Ocena Rzecznika Praw Obywatelskich

32. Dochodzenie to pomogło zwrócić uwagę na bardzo poważne obawy, wyrażone w szczególności przez społeczeństwo obywatelskie, dotyczące stopnia zaangażowania personelu EASO w rozpatrywanie wniosków o azyl w greckich hotspotach. Chociaż obawy te są z pewnością prawdziwe, nie można zaprzeczyć, że ostateczna odpowiedzialność za decyzje w sprawie wniosków o udzielenie azylu spoczywa na władzach greckich.

33. Rzecznik uznaje, że EASO znajduje się w szczególnie trudnej sytuacji w świetle oświadczenia Rady Europejskiej z dnia 23 kwietnia 2015 r. [25] (punkt P), w którym Rada Europejska zobowiązuje się do „*rozmieszczenia zespołów EASO w państwach członkowskich pierwszej linii do wspólnego rozpatrywania wniosków o azyl, w tym rejestracji i drukowania palców*”. EASO jest zachęcany politycznie do działania w sposób, który prawdopodobnie nie jest zgodny z jego obecną rolą statutową. Artykuł 2 ust. 6 rozporządzenia ustanawiającego EASO (który należy odczytywać w świetle jego motywu 14, który mówi o „*uprawnieniach bezpośrednich lub pośrednich*”) ma następujące brzmienie: „*Urząd nie ma uprawnień w odniesieniu do podejmowania decyzji przez organy azylowe państw członkowskich w sprawie indywidualnych wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej*”.

34. Rzecznik Praw Obywatelskich zauważa, że jest prawdopodobne, że rozporządzenie ustanawiające EASO zostanie w niedalekiej przyszłości zmienione, tak aby wyraźnie określić rodzaj działalności, w ramach której EASO jest obecnie zaangażowany, a tym samym rozwiązać kwestię, że EASO może działać poza zakresem jego statutu.

35. W związku z tym Rzecznik uważa, że dalsze dochodzenia dotyczące tego aspektu skargi nie byłyby użyteczne i w związku z tym nie są uzasadnione.

Domniemane nieprzestrzeganie przez EASO prawa do bycia wysłuchanym (art. 41 Karty praw podstawowych) oraz jego własne wytyczne podczas przesłuchań

Argumenty przedstawione Rzecznikowi Praw Obywatelskich

36. Skarżący argumentował, że sposób prowadzenia rozmów nie pozwala na sprawiedliwą ocenę indywidualnych przypadków (wnioski o udzielenie azylu nie są rozpatrywane indywidualnie) i uniemożliwia dokładne zbadanie „wrażliwości” [26] .

37. Skarżący twierdził, że rozmowy nie są zgodne z zasadą uczciwości określoną w wytycznych EASO, które przewidują, że wnioskodawca ma dostęp do tych samych informacji, które posiada decydent. Według skarżącego osoby przeprowadzające wywiady z EASO nie informują wnioskodawcy o celu, ramach i strukturze rozmowy oraz nie dają możliwości wyjaśnienia jakiegokolwiek niespójności. Ponadto nie ustanawiają i nie utrzymują „nastrojów zaufania” podczas wywiadów. Ponadto według skarżącego osoby przeprowadzające wywiady z EASO nie stosują się do wytycznych EASO dotyczących stosowania konkretnych technik przesłuchań, aby móc określić szczególne potrzeby proceduralne.

38. EASO poinformował Rzecznika Praw Obywatelskich, że ponieważ wszystkie sprawy rozpatrywane przez ekspertów EASO podczas przesłuchań w sprawie dopuszczalności są zwracane do GAS, który jest jedynym decydentem w sprawie dopuszczalności wniosków, nie posiada on uwag końcowych i stenogramów żądanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich i nie może ich przesłać do niej. Nie można również odnieść się do pytania Rzecznika o to, czy eksperci ds. podatności byli zaangażowani w sprawy stanowiące podstawę skargi (choć dodał, że „w kilku załączonych opiniach nie wydaje się jednak, aby w grę wchodził ekspert ds. podatności na zagrożenia”).

39. EASO argumentował, że szablon rozmowy ma na celu zapewnienie wystarczającego zbadania poszczególnych elementów. Odniosła się również do swojego „Praktycznego przewodnika: Wywiad osobisty”, w którym podkreśla się znaczenie udzielenia informacji wnioskodawcy.

40. EASO stwierdził, że wnioski są rozpatrywane indywidualnie dla każdego przypadku [27] . Ponadto w ramach szkoleń, które otrzymują eksperci EASO, a także w praktycznym przewodniku *EASO: Wywiad osobisty*, eksperci są poinstruowani, że muszą wyjaśnić wnioskodawcom, jaki jest cel rozmowy, ogólny kontekst procedury, w której odbywa się rozmowa, strukturę rozmowy kwalifikacyjnej, możliwość zwrócenia się o przerwy itp. Eksperci są również poinstruowani, poprzez otrzymane szkolenia i inne materiały informacyjne [28] , aby zawsze zajmować się potencjalnymi kwestiami wiarygodności i zapewnić wnioskodawcy możliwość wyjaśnienia wszelkich niespójności. Ponadto eksperci otrzymują instrukcje, że ustanowienie atmosfery zaufania ma kluczowe znaczenie w procesie rozmowy kwalifikacyjnej [29] .

41. Skarżący twierdził, że w odpowiedzi EASO w sposób dorozumiany stwierdza się uchybienia popełnione w przeszłości, odnosząc się do „ulepszonych” procedur i szablonów bez wyjaśnienia dokonanych ulepszeń [30] . Według skarżącego takie podejście nie odnosi się do skutków wcześniejszych uchybień dla wniosków o udzielenie azylu składanych przez indywidualnych wnioskodawców, „którzy zostali poddani nieodpowiednim przesłuchaniom dotyczącym dopuszczalności i ocenie narażenia”. Ponadto skarżący argumentował, że fakt, iż EASO nie mógł dostarczyć Rzecznikowi dokumentów, o które wystąpiła, ani ustalić, czy eksperci ds.

podatności na zagrożenia byli zaangażowani w sprawy analizowane w skardze, wskazał na wysoki poziom odpowiedzialności za dotychczasowe uchybienia EASO i wyraził poważne obawy dotyczące przyszłych operacji [31]. Skarżący stwierdził, że aby przeciwdziałać temu brakowi odpowiedzialności, przedstawia dalsze dowody [32] „*potwierdzające nieprzestrzeganie przez EASO podstawowych standardów uczciwości w rozmowach dopuszczalności z naruszeniem własnych wytycznych Agencji określonych w jej praktycznym przewodniku dotyczącym wywiadów osobistych*”.

42. Skarżący argumentował, że brak instrukcji dotyczących podatności na zagrożenia we wcześniejszych SPO i wzorach powoduje poważne obawy co do zdolności urzędników EASO do identyfikowania i podnoszenia problemów podatności na zagrożenia w pierwszych miesiącach działalności EASO. Zmienione SPO i szablony zawierają teraz szczegółowe pytania i sekcje dotyczące podatności na zagrożenia. Skarżący stwierdził jednak, że opinia biegłego przedstawiona przez HIAS na poparcie skargi, a także inne opublikowane sprawozdania na ten temat budzą poważne wątpliwości co do tego, czy te pisemne zmiany przekładają się na faktyczną identyfikację podatności w praktyce [33].

43. Skarżący podkreślił, że prowadzenie rozmów przez EASO nie jest przejrzyste ze względu na niejasne procedury i niewystarczający dostęp do informacji dla wnioskodawców. Po pierwsze, wnioskodawcy nie mają informacji na temat celu i procedur przesłuchania w odniesieniu do oceny podatności na zagrożenia. W związku z tym brakuje im istotnych informacji na temat wymogu dostarczenia szczegółowych informacji i dowodów, aby ich podatność na zagrożenia została oceniona i uznana. Po drugie, nadal istnieją obawy proceduralne i praktyczne dotyczące możliwości wyjaśnienia przez wnioskodawców niespójności. Instrukcje zawarte obecnie we wzorach dotyczących konieczności zajęcia się brakiem wiarygodności ze względu na niespójności podczas rozmowy, aby umożliwić wnioskodawcy wyjaśnienie tych niespójności, nie zostały uwzględnione w poprzednich szablonych. W każdym razie skarżący stwierdził, że po raz kolejny istnieją poważne obawy co do rozbieżności między teorią a praktyką dotyczącą możliwości wyjaśnienia przez wnioskodawców niespójności i ocen wiarygodności.

44. Podsumowując, skarżący zwrócił się o (i) potwierdzenie przez EASO jego niewłaściwego administrowania w przeszłości podczas przesłuchań dotyczących dopuszczalności w greckich hotspotach oraz opracowanie planu, w jaki sposób zaradzić skutkom tego niewłaściwego administrowania w ogóle i w indywidualnych przypadkach; oraz (ii) zawieszenie udziału EASO w przesłuchaniach dotyczących dopuszczalności w greckich hotspotach oraz ograniczenie jego działalności do działań, które nie naruszałoby prawa Unii, w szczególności art. 2 ust. 6 rozporządzenia ustanawiającego EASO oraz prawa do rzetelnego procesu zgodnie z art. 41 ust. 2 lit. a) karty.

Ocena Rzecznika Praw Obywatelskich

45. Rzecznik jest zdania, że EASO poczynił znaczne wysiłki w celu poprawy swoich praktyk w obszarach wskazanych przez skarżącego. Zmiany do SPO i różnych szablonów stosowanych

przez ekspertów są krokami we właściwym kierunku. Wydaje się, że istnieje gotowość EASO do ciągłego ulepszania tych instrumentów, a Rzecznik zachęca go do tego. Wzywa również EASO, aby uwrażliwić je na kwestie poruszone w tej skardze, aby zapewnić zwrócenie uwagi wszystkich jego ekspertów, zarówno obecnych, jak i przyszłych, na tę decyzję.

46. Rzecznik zgadza się, że istnieją rzeczywiste obawy co do jakości przesłuchań dotyczących dopuszczalności, a także co do rzetelności proceduralnej sposobu ich przeprowadzania. Ostateczna odpowiedzialność prawna za decyzje w sprawie indywidualnych wniosków o udzielenie azylu spoczywa jednak na władzach greckich. Po zapoznaniu się z transkrypcją wywiadu władze greckie mogą ustalić, czy w przesłuchaniu wystąpiły niedociągnięcia, które wymagają jego powtórzenia; mogą też nie zgodzić się z opinią eksperta EASO i uznać wniosek za dopuszczalny. Ponadto zgodnie z prawem greckim, jeżeli roszczenie zostanie uznane za niedopuszczalne, wnioskodawca może odwołać się od decyzji GAS do właściwych komitetów odwoławczych. Rzecznik uważa, że wszelkie niedociągnięcia w procesie rozmowy kwalifikacyjnej (i w decyzjach GAS) są najlepiej usuwane w toku indywidualnych odwołań [34], a nie w kontekście dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich. W związku z tym uważa ona, że dalsze dochodzenia dotyczące tego aspektu skargi nie są uzasadnione.

Wnioski

Na podstawie dochodzenia Rzecznik zamyka tę sprawę z następującym wnioskiem:

Dalsze dochodzenia w sprawie skargi nie są uzasadnione.

Skarżący i EASO zostaną poinformowani o tej decyzji.

Emily O'Reilly

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

Strasburg, 5 lipca 2018 r.

[1] W Europejskim programie w zakresie migracji Komisja Europejska nie podaje definicji „hotspotu”, lecz opisuje, w jaki sposób należy stosować podejście „Hotspot”. „Hotspot” charakteryzuje się szczególną i nieproporcjonalną presją migracyjną, składającą się z mieszanych przepływów migracyjnych, które są w dużej mierze związane z przemytem migrantów, a dane państwo członkowskie może zwrócić się o wsparcie i pomoc, aby lepiej radzić sobie z presją migracyjną. Uruchomienie podejścia „Hotspot” opiera się zarówno na

ocenie danego państwa członkowskiego, jak i analizie ryzyka przedstawionej przez odpowiednie agencje UE, w szczególności Frontex i EASO.

[2] Zgodnie z oświadczeniem UE-Turcja z dnia 18 marca 2016 r. wszyscy migranci o nieuregulowanym statusie przybywający na wyspy greckie po dniu 20 marca 2016 r. mają zostać odesłani do Turcji jako bezpiecznego państwa trzeciego, jeżeli nie złożą wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej lub jeśli ich wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej zostanie uznany za niedopuszczalny.

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010 z dnia 19 maja 2010 r. ustanawiające Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (Dz.U. 2010, L 132, s. 11).

[4] Motyw 14 rozporządzenia ustanawiającego EASO stanowi, że: „[EASO] *nie powinno mieć bezpośrednich ani pośrednich uprawnień w odniesieniu do podejmowania decyzji przez organy azylowe państw członkowskich w sprawie indywidualnych wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej*”.

[5] Art. 14 rozporządzenia ustanawiającego EASO stanowi, że „[zespoły wsparcia w dziedzinie azylu] *zapewniają wiedzę fachową uzgodnioną w planie operacyjnym, o którym mowa w art. 18, w szczególności w odniesieniu do usług tłumaczeniowych, informacji na temat krajów pochodzenia oraz wiedzy na temat rozpatrywania spraw azylowych i zarządzania nimi w ramach działań wspierających państwa członkowskie, o których mowa w art. 10*”.

[6] EASO stwierdził, że oddelegowuje ekspertów krajowych do greckich hotspotów w celu przeprowadzania wywiadów z osobami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową i przygotowywania opinii. Podczas rozmów eksperci EASO badają, czy pojęcie bezpiecznego kraju trzeciego lub pierwszego kraju azylu może mieć zastosowanie w indywidualnym przypadku i czy dana osoba kwalifikuje się do ochrony międzynarodowej. Na podstawie wywiadu i innych dowodów eksperci EASO przygotowują opinię. Opinia ta jest jednak „*w żaden sposób*” wiążąca dla GAS „*która ma pełny i wyłączny organ decyzyjny*”. GAS może wydać decyzję różniącą się „*od wniosku w opinii eksperta*”, może gromadzić dodatkowe informacje i przeprowadzać dodatkowe wywiady. EASO uznał, że „*jeśli w praktyce decyzje są zgodne z opinią ekspertów z państw członkowskich oddelegowanych przez EASO, powinno to jedynie potwierdzić, że proces jako taki działa dobrze*”.

[7] Praktyczny przewodnik EASO: Wywiad osobisty

<https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/EASOPractical-Guide-Personal-Interview-EN.pdf>
[Link]

[8] Rzecznik zwrócił się również do EASO o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

(1) Czy eksperci ds. podatności byli zaangażowani w sprawy, na których opiera się niniejsza skarga? Ilu ekspertów pracuje w hotspotach w Grecji? W jaki sposób można to porównać z ogólną liczbą innych ekspertów EASO? Na jakim etapie przeprowadza się konsultacje z ekspertem ds. podatności na zagrożenia (w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej lub po jej

zakończeniu)? Jakie kwalifikacje są niezbędne, aby zostać ekspertem w dziedzinie podatności?

(2) W odniesieniu do „procesu przeglądu jakości”, o którym EASO wspomniał w odpowiedzi udzielonej skarżącemu (12 kwietnia 2017 r.), w jaki sposób wybiera się próbki opinii i wywiadów? Jakie luki zidentyfikowano do tej pory i jakie środki podjęto w celu wyeliminowania tych luk? Czy EASO mógłby udostępnić Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich swoje wytyczne (ostatnia wersja)?

(3) Ile dni/godzin szkolenia średnio zapewnia ekspertom z państw członkowskich ds. azylu, zanim zaczną przeprowadzać rozmowy z osobami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową?

(4) Ilu ekspertów w dziedzinie azylu z państw członkowskich jest nadzorowanych przez jednego lidera zespołu? Przeciętnie, ile doświadczenia w rozmowach kwalifikacyjnych (w zakresie czasu) mają liderzy zespołów?

[9] Art. 78 ust. 1 i 2 TFUE oraz rozporządzenie ustanawiające EASO.

[10] EASO odniósł się do art. 8, 10, 13 i 18 swojego rozporządzenia ustanawiającego, do greckiej ustawy nr 4375/2016 oraz do art. 4 i 34 ust. 2 dyrektywy w sprawie procedur azylowych (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej, Dz.U. 2013, L 180, s. 60).

[11] Zgodnie z art. 10 lit. a) rozporządzenia ustanawiającego EASO wsparcie udzielane przez EASO polega na ułatwieniu wstępnej analizy wniosków o udzielenie azylu rozpatrywanych przez właściwe organy krajowe. Możliwość otrzymania wsparcia od EASO jest również przewidziana w greckim prawie krajowym.

[12] Standardowe procedury operacyjne dotyczące wdrażania procedur azylowych na granicach w kontekście oświadczenia UE Turcji 18/03/2016. O ile nie wskazano inaczej, wersją standardowych procedur operacyjnych, o których mowa w niniejszej decyzji, jest wersja z dnia 30 czerwca 2017 r.

[13] EASO dodał, że dogłębna teoretyczna i praktyczna wiedza na temat metod pracy z kategoriami podatnymi na zagrożenia, zdobyta w ramach szkoleń *ad hoc*, prowadzona przez EASO lub administrację krajową ekspertów „*jest wartością dodaną. Istotnym punktem odniesienia w tym zakresie jest udział w specjalnych modułach szkoleniowych EASO, takich jak „Wywiad z dziećmi”, „Wywiad z osobami wrażliwymi”, „Handel ludźmi”*”.

[14] EASO stwierdził, że od kwietnia 2017 r. jeden kierownik zespołu nadzoruje pięciu pracowników spraw. Ogólnie rzecz biorąc, liderzy zespołów są pracownikami spraw, zatrudnionymi w administracji krajowej przez okres od trzech do pięciu lat, którzy pełnili już podobną funkcję w państwie członkowskim odniesienia, jako trenerzy lub recenzenci. W

niektórych przypadkach eksperci, którzy uczestniczyli w operacjach EASO, pracują w ramach swoich służb od ponad dziesięciu lat. Według EASO często zdarza się, że eksperci powołani na kierowników zespołów są certyfikowanymi trenerami w podstawowych lub specjalnych modułach szkoleniowych EASO. Ponadto niektórzy z obecnych liderów zespołów są oddelegowani wraz z EASO w ramach operacji hotspotów od ponad roku, oprócz doświadczenia zawodowego w ramach swoich służb krajowych.

[15] Wraz z odpowiedzią skarżący przesłał Rzecznikowi dodatkowe dokumenty na poparcie swojej skargi. Obejmują one opinię eksperta sporządzoną przez organizację pozarządową HIAS, która zawiera ocenę prawną roli EASO w rozpatrywaniu wniosków, opartą na doświadczeniach z pierwszej ręki prawników HIAS reprezentujących osoby ubiegające się o azyl na Lesbos w hotspotach Morii, a także 28 transkrypcji i opinii EASO w formie zanonimizowanych załączników. Skarżący przedłożył również kopie kilku wersji standardowych procedur operacyjnych EASO dotyczących wdrażania granicznych procedur azylowych w kontekście oświadczenia UE-Turcja, szablonów transkrypcji wywiadów i opinii podsumowujących, załączników stosowanych do zgłaszania podatności na zagrożenia i ocen narażenia, a także dokumentów zawierających dalsze wskazówki i szkolenia dla rozmówców EASO i ekspertów ds. podatności na zagrożenia.

[16] Skarżący stwierdził, że celem przesłuchań w sprawie dopuszczalności jest ocena, czy „bezpieczny kraj trzeci” czy „koncepcja pierwszego kraju azylu” może zostać zastosowana. Skarżący zauważył, że procedura dopuszczalności ma zastosowanie do wnioskodawców z krajów o bardzo wysokim wskaźniku uznawania. W przypadku wnioskodawców, którzy na pierwszy rzut oka mogą mieć ważny wniosek o udzielenie azylu, przesłuchanie w sprawie dopuszczalności skoncentruje się na tym, czy istnieją jakiekolwiek powody, dla których Turcja nie powinna być uważana za bezpieczny kraj trzeci, do którego mogliby zostać zwrócenii.

[17] Skarżący podniósł, że w świetle zasad pierwszeństwa prawa Unii i bezpośredniej skuteczności rozporządzeń UE fakt, że udział EASO jest określony w krajowym prawie greckim, nie ma znaczenia, ponieważ krajowe prawo greckie powinno być zgodne z prawem Unii. Ponadto skarżący zauważył, że argument EASO, zgodnie z którym dyrektywa w sprawie procedur azylowych przewiduje możliwość wspomagania organu rozstrzygającego przez personel innych organów w przeprowadzaniu przesłuchań dotyczących dopuszczalności, opiera się na nieporozumieniu zarówno co do brzmienia, jak i celu dyrektywy. W skrócie, jeśli chodzi o brzmienie dyrektywy, skarżący podniósł, że z jej przepisów wynika, że przewiduje ona możliwość przekazania przez państwa członkowskie odpowiedzialności za przeprowadzenie przesłuchań w sprawie dopuszczalności innemu organowi publicznemu lub administracji niż ten, który faktycznie jest odpowiedzialny za rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu (zwany dalej „organem rozstrzygającym”). Jeśli chodzi o cel dyrektywy, skarżący twierdził, że ograniczenia uprawnień EASO, wyraźnie przewidziane w rozporządzeniu ustanawiającym, nie mogą zostać w sposób dorozumiany zniesione przez brzmienie dyrektywy, której celem jest uregulowanie działań państw członkowskich.

[18] Skarżący odniósł się do art. 2 ust. 6 w świetle motywu 14 preambuły do rozporządzenia ustanawiającego EASO: „[EASO] *nie powinno mieć bezpośrednich ani pośrednich uprawnień w*

odniesieniu do podejmowania decyzji przez organy azylowe państw członkowskich w sprawie indywidualnych wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej”.

[19] Skarżący odniósł się do art. 2 rozporządzenia ustanawiającego EASO.

[20] Ponadto zdaniem skarżącego, chociaż grecka ustawa 4375/2016 (z późniejszymi zmianami) stanowi podstawę prawną prowadzenia rozmów przez urzędników EASO, nie daje im ona kompetencji do sporządzania opinii i zaleceń końcowych.

[21] Skarżący stwierdził, że szablon uwag podsumowujących zawiera streszczenie oświadczeń wnioskodawcy, streszczenie kluczowych faktów, a także ocenę podatności, wiarygodności i ryzyka prześladowania lub poważnej krzywdy sformułowaną przez rozmówcę EASO.

[22] Zdaniem skarżącego grecka ustawa 4375/2016 i jej zmiany nie stanowią podstawy prawnej dla urzędników EASO do przeprowadzania ocen narażenia.

[23] EASO, Standardowe procedury operacyjne dotyczące wdrażania procedur azylowych na granicach w kontekście oświadczenia UE-Turcja, 29 lipca 2016 r., s. 7–8.

[24] Skarżący odniósł się do przepisów rozporządzenia ustanawiającego EASO, które umożliwiają rozmieszczenie zespołów wsparcia EASO w dziedzinie azylu na wnioski państw członkowskich, które „*podlegają szczególnej presji na swoje systemy azylowe i systemy przyjmowania*” (motyw 15 oraz art. 10, 13, 16, 17 i 18).

[25] Specjalne posiedzenie Rady Europejskiej, 23 kwietnia 2015 r. – oświadczenie

[26] Wytyczne EASO (Praktyczny przewodnik EASO; *Na podstawie indywidualnej rozmowy kwalifikacyjnej*) , opracowanej na podstawie art. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32/UE, zdefiniowano „osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową” jako osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, „której zdolność do zrozumienia i skutecznego przedstawienia swojej sprawy lub pełnego uczestnictwa w procesie jest ograniczona ze względu na jego indywidualną sytuację”.

Art. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32/UE stanowi, że „wnioskodawca potrzebuje szczególnych gwarancji proceduralnych”

oznacza osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, której zdolność do korzystania z praw i wypełniania obowiązków przewidzianych w

niniejsza dyrektywa jest ograniczona ze względu na indywidualne okoliczności.

Osoby wymagające szczególnego traktowania są zwolnione z procedury przyspieszonej dopuszczalności (w zastosowaniu koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego) i z readmisji do

Turcji na mocy oświadczenia UE/Turcja.

[27] EASO zwrócił uwagę na instrukcje zawarte we wzorze wywiadu, które brzmią następująco: „... pytania sugerowane [we wzorze] mają charakter ogólny. W każdym przypadku zestaw pytań powinien być elastyczny i dostosowany do odpowiedzi wnioskodawcy, zwłaszcza w odniesieniu do kluczowych oświadczeń związanych z obawą wnioskodawcy przed powrotem do Turcji .

[28] EASO odniósł się do wytycznych zawartych w *praktycznym przewodniku EASO: Ocena dowodów* , a także informacje zwrotne *dotyczące jakości*: Wytyczne opracowane na podstawie procesu oceny jakości.

[29] EASO stwierdził, że skarżący wymienił tylko jeden przykład w tym względzie: poinformowanie wnioskodawcy, że informacje dotyczące jego danych osobowych mogą zostać przekazane władzom tureckim. EASO twierdziło, że istnieje możliwość wymiany tych (i tylko tych) informacji z władzami tureckimi, a wnioskodawcy mają prawo do odpowiedniego informowania, zgodnie z zasadami sprawiedliwości i przejrzystości. Ponadto zmieniony wzór zawiera obecnie instrukcje dla ekspertów, w których stwierdzono, że ekspert powinien doprecyzować, że „władzom tureckim można przekazać wyłącznie informacje dotyczące jego danych osobowych (imię, nazwisko, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo); żadne inne informacje dostarczone przez wnioskodawcę nie będą udostępniane władzom tureckim. ”;

[30] Skarżący twierdził, że opisując dostosowania, odmawiając ujawnienia powodów, dla których dostosowania te zostały uznane za konieczne, EASO nie tylko stara się uniknąć odpowiedzialności poprzez nieprzejrzystość, ale także odmawia przyjęcia jakiegokolwiek odpowiedzialności poprzez wstrzymanie się od wyraźnego uznania wcześniejszych niedociągnięć.

[31] Skarżący twierdził, w odniesieniu do braku wewnętrznej odpowiedzialności EASO, że oznacza to, że nie jest w stanie dokonać przeglądu swojej pracy i zastanowić się nad nią w znaczący sposób. Jeśli chodzi o brak odpowiedzialności zewnętrznej EASO, skarżący stwierdził, że „wytyka się”, że nie istnieje mechanizm, za pomocą którego działania i sposób działania EASO byłyby regularnie i systematycznie poddawane przeglądowi i audytowi zewnętrznemu niezależnemu podmiotowi, bez konieczności składania skargi dotyczącej konkretnych kwestii.

[32] Analiza skarżącego została oparta na SPO i Szablonach Wywiadu EASO, ekspertyzie przedłożonej przez HIAS, na poparcie skargi i dodatkowych sprawozdań na poparcie „ *analizy niewłaściwego administrowania EASO podczas rozmów dopuszczalności prowadzonych przez jego urzędników w hotspotach na wyspach greckich*”.

[33] Skarżący podniósł, po pierwsze, że pytania zadane w celu zbadania podatności na zagrożenia są błędnie rozumiane przez wnioskodawców jako pytania związane z ich zdolnością do przeprowadzenia wywiadu. Ponadto pytania te nie obejmują wyraźnie słabych punktów, które nie zostały uznane za kwestie zdrowotne, takie jak handel ludźmi, tortury, gwałty,

poważna przemoc fizyczna lub niepełnosprawność, które zostały wymienione jako istotne podatności zarówno na mocy prawa greckiego, jak i w wytycznych EASO. Po drugie, skarżący stwierdził, że HIAS przedstawił dowody na kilka przypadków wskazujących na brak zidentyfikowania przez EASO wskaźników podatności, skierowania spraw do ekspertów w zakresie podatności na zagrożenia, odpowiedniego zbadania podatności w ich opiniach lub właściwej interpretacji kategorii podatności na zagrożenia. Skarżący dodał, że eksperci EASO uniemożliwili wnioskodawcom wyjaśnienie, co wydarzyło się w ich kraju pochodzenia, opierając się na rozumowaniu, zgodnie z którym rozmowa w sprawie dopuszczalności koncentruje się na wydarzeniach w Turcji, a tym samym nie bierze pod uwagę relacji tortur lub poważnej przemocy fizycznej, które miały miejsce przed wjazdem do Turcji.

[34] Rzecznik nie posiada informacji na temat tego, czy decyzje GAS w sprawie wniosków wnioskodawców, których dotyczyły 19 wywiadów, na których opierała się skarga (oraz 28 wywiadów załączonych do uwag skarżącego dotyczących odpowiedzi EASO) zostały zaskarżone.